

INTERNT NOTAT

Sagsbehandler MV
Til ABC; BHO; DLA; GOM;
Til orientering MME; ANB; PARO
Ref

17. november 2014

Notat om indholdet i ILO-sagen, vores anbringender, hovedpunkter i regeringens svar og ILO's konklusioner

Foreningen fremsendte i oktober 2013 en klage over forløbet ved OK13.

Klagen vedrører overtrædelser af konventionerne 87, 98 og 151 om henholdsvis organisationsfrihed og retten til at organisere sig, om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger og om offentligt ansattes arbejdsretlige forhold.

Derudover vedrører klagen det synspunkt, at lockouten var uproportionel i forhold til det, arbejdsgiverne ville opnå, altså at lockouten var et for vidtgående skridt.

Foreningen beskrev i klagen blandt andet, at regeringen i sin handlen har forhindret fri forhandlinger ved på forhånd at fastlægge, hvilket resultat forhandlingerne skulle munde ud i.

Klagen er delt i 2 hovedspor, et, der vedrører; opstarten og de indledende planlægninger af forhandlingerne og et, der vedrører forberedelsen og udfærdigelsen af regeringens lovindgreb.

Det anførtes i klagen, det via "18. oktober 2012-dokumentet" om folkeskolereformen, er påvist, at folkeskolereformen skulle finansieres ved en ændring af lærernes arbejdstidsaftale, en aftale som hverken Moderniseringsstyrelsen eller Beskæftigelsesministeriet havde del i.

Regeringen og Moderniseringsstyrelsen medvirkede til at udviske og mudre grænsen mellem arbejdsgiver og lovgiver. Forhandlingerne blev på arbejdsgiverside ført i så tæt et samarbejde, at KL reelt ingen handlemulighed havde, og at regeringen som lovgiver blandede sig. Dette blev blandt andet påvist gennem de parallelle forhandlinger mellem på den ene side Moderniseringsstyrelsen og AC/GL og på den anden side KL og LC/DLF.

Klagen behandler også arbejdsgiverparternes manglende vilje til at lade Forligsmandsinstitutionen føre forhandlingerne til et resultat.

Desuden påpeger klagen at lovindgrebet er udformet og forberedt alene med assistance fra arbejdsgiverrepræsentanterne. Organisationsrepræsentanter blev

ikke hørt eller inddraget, ligesom loven og det første arbejdsgiverudspil i forhandlingerne var stort set identiske.

Klagen påpeger desuden, at den "normalisering" der skete i lærerens arbejdstid tager udgangspunkt i en aftale for administrativt personale, en aftale der i loven er fraveget, når det er i arbejdsgivernes interesse.

Endelig opfordrer klagen komiteen til at vedtage en alvorlig kritik af forhandlingerne; at fordømme den ensidige udarbejdelse af det vedtagne lovindgreb; at rette henstillinger til regeringen om passende garantier for at beskytte de ansattes interesser, og at bede regeringen om at fremlægge en rapport inden for en rimelig frist om eventuelle afhjælpende foranstaltninger, der måtte blive truffet.

Regeringen har - udover en generel beskrivelse af det danske forhandlingssystem og en danske model - i sit svar blandt andet fremført,

- at Beskæftigelsesministeriet ikke har taget del i forberedelsen af overenskomstforhandlingerne.
- at armslængdeprincippet har været fastholdt
- at Moderniseringsstyrelsen selvfølgelig som et ministerielt kontor implementerer regeringens politik,
- at Moderniseringsstyrelsen og KL selvfølgelig samarbejder
- at regeringen kun intervenserer i arbejdsmarkedspolitik, når parterne ikke selv kan nå til enighed
- at der ved denne forhandling ikke forelå et resultat fra Forligsmandsinstitutionen
- at lovindgreb er en del af mekanismerne i den danske arbejdsretsmodel

ILO-komiteen udtaler blandt andet:

At det altid er vigtigt, at både arbejdsgivere og fagforeninger forhandler i tillid og gør alt for at nå frem til en aftale; man nævner desuden at sande og konstruktive forhandlinger er nødvendige led i etableringen og opretholdelsen af et tillidsforhold mellem parterne.

Komiteen minder om, at de offentlige myndigheder bør fremme frie kollektive forhandlinger og ikke hindre anvendelsen af frit indgået kollektive overenskomster, især når disse myndigheder handler som arbejdsgivere og har påtaget sig ansvaret for at underskrive forhandlede aftaler.

Navnlig bør statslige organer afstå fra at gribe til at ændre indholdet af frit indgået kollektive overenskomster.

Desuden anbefaler/opfordrer komiteen til: at overenskomsterne denne gang finder sted i overensstemmelse med de principper, der fremgår af komiteens konklusioner om fremme af og prioritering af frie kollektive forhandlinger i forhold til ansættelsesvilkår for uddannelsessektoren, herunder arbejdstid, og komiteen forventer at regeringen vil bestræbe sig herpå. Man beder om at blive holdt orienteret om udviklingen.

Komiteen beklager, at regeringen ikke giver nogen forklaring på, hvorfor man ikke har inddraget Danmarks Lærereforening i udarbejdelsen af lovindgrebet, og man erindrer om at det er essentielt, at lovgivning som vedrører ansættelsesbetingelser forudsætter at begge parter konsulteres.

Komiteen henviser til Recommendation 160 som fastlægger, at der skal tages skridt til at fremme effektive konsultationer og samarbejde mellem de offentlige myndigheder, arbejdsgivere og ansattes organisationer, uden diskrimination af nogen af parterne.

Recommendationen fastlægger videre, at sådanne konsultationer har til hensigt at sikre, at de offentlige myndigheder får kendskab til de synspunkter, anbefalinger og assistance organisationerne har, især i forbindelse med forberedelse og implementering af love og regler, der har betydning for deres interessefelter.

ILO understreger også, at enhver begrænsning i de kollektive forhandlinger under alle omstændigheder bør forudsætte konsultationer af arbejdsmarkedets parter for at få deres accept.

ILO giver udtryk for forventning om, at overenskomstforhandlingerne 2014/15 vil indeholde konsultationer af organisationerne og at det, parterne når til enighed om, vil blive fuldt respekteret. Også her ønsker man at blive orienteret.

Sammenfattende kan det konstateres, at komiteen har givet os medhold i, de frie forhandlinger har været stækket af regeringen, og at regeringen har handlet i strid med konventioner ved at lade loven udarbejde uden at inddrage Danmarks Lærereforening.

Faktaboks:

ILO blev grundlagt 1. september 1919 efter 1. verdenskrig og efter revolutionen i Rusland. Ønsket var at følge en vision om at vedvarende fred i verden kun kan opnås gennem social retfærdighed. ILO blev en del af FN's specialkontor i 1946. ILO's treparts struktur giver lige stor vægt til organisationerne, arbejdsgiverne og regeringerne for at sikre, at arbejdsmarkedets parter synspunkter kan findes i den fastlagte politik, standarderne og programmerne.

The Governing Body

Er ILO's styrelse, der arbejder med et sekretariat i Geneve. Styrelsen (komiteen) mødes 3 gange om året i marts, juni og november. Styrelsen fastlægger dagsorden for den store ILO-konference, behandler forskellige programmer, implementerer beslutninger taget på konferencen og behandler klager over overtrædelser af konventionerne. Det beslutter politikken, fastlægger budgetter og vælger Generaldirektør.

Recommendationer er anbefalinger, der er mindre bindende end konventioner – men dog stadig et udtryk for, hvad ILO er blevet enig om.

Danmark har ratificeret kernekonventionerne om organisationsret og kollektive forhandlinger, men ikke konvention 154, der handler om fremme af kollektive forhandlinger.